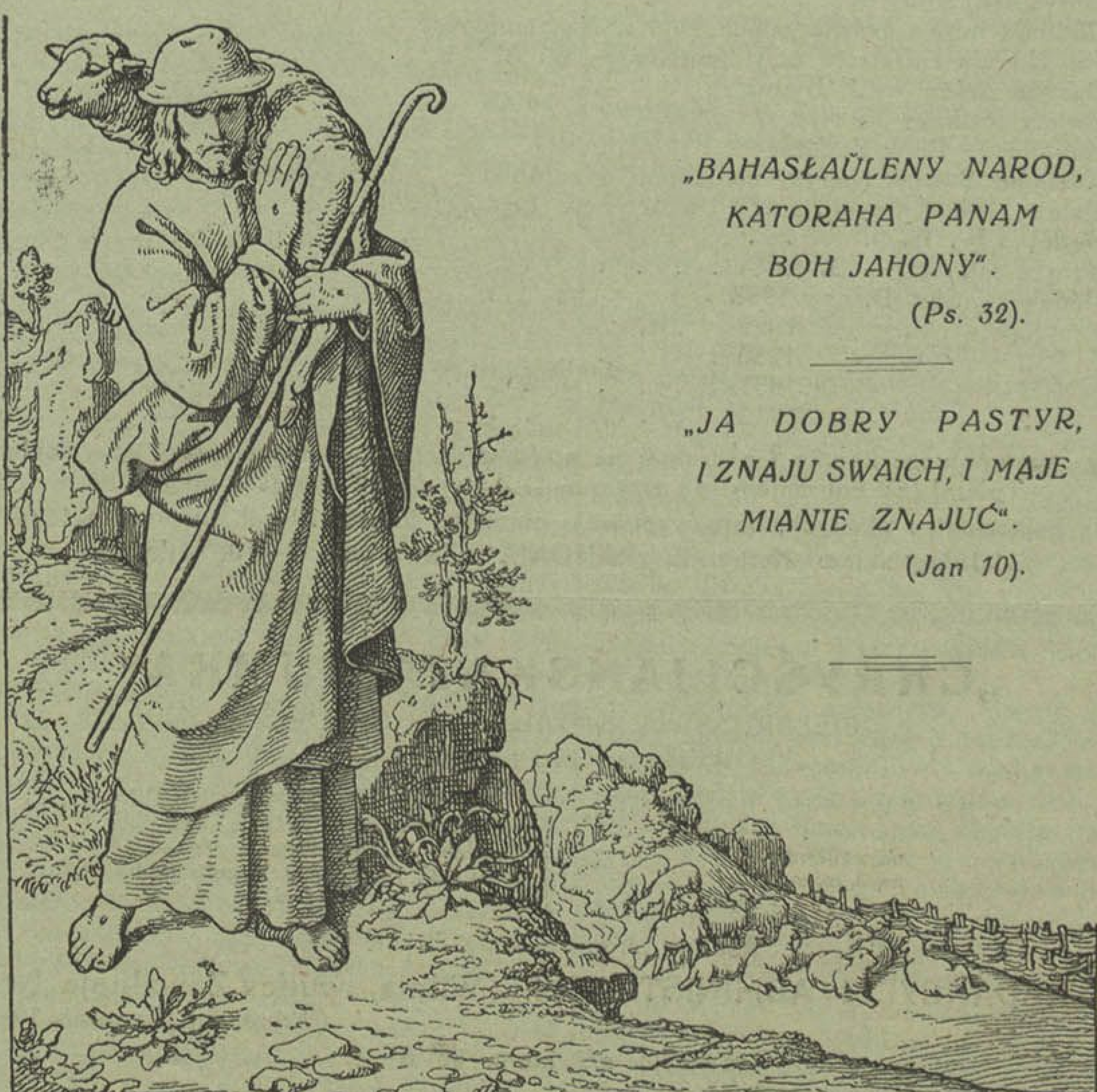
CHRYŚCIJANSKAJA DUMKA

Hod VI Wilnia, 15 Kastryčnika 1933 h. Nr. 8 (89).

„BAHASŁAŬLENY NAROD, KATORAHA PANAM BOH JAHONY".
(Ps. 32).

„JA DOBRY PASTYR, I ZNAJU SWAICH, I MAJE MIANIE ZNAJUĆ".
(Jan 10).

ŹMIEST № 8

1. Poklič. 2. 31-šy Mižnarodny Eŭcharystyčny Kanhres. 3. Božaje Słowa na 20 niadzielu pa Siomusie. 4. Z relihijna-hramadzkaha žyćcia. 5. Adpačyń. 6. Z biełaruskaj niwy. 7. Šledam za Chrystusam. 8. Z palityki. 9. Roznyja cikawaści. 10. Wilenskija nawiny. 11. Paštowaja skrynka. 12 Kutok śmiechu.

Biblijateka „Chryścijanskaj Dumki“

1.	**Boh** (filozofičny narys) — Dr. M. A.	30
2.	Z historyi apolohietyki chryścijanskaj — Ks dr. J. Rešeć	1 00
3.	Zło i lakarstwa na jaho — Praf. dr. J Tarasewič	30
4.	Jak Kaziuk sabraŭsia da spowiedzi — W. A.	50
5.	Ružaniec Najświac. Dziewy Maryi — I. S.	30
6.	Swiaty Izydar Chlebarob — Ks. P. Tatarynowič	30
7.	Ziarniatki z rodnaje junackaje niwy — P. Z.	20
8.	Čaławiek — Dr. M A.	25
9.	Kaziukowaje žanimstwa — W. A.	50
10.	Pieśni žalby (nabožnaje razwažańnie muki i śmierci Zbaŭcy našaha Jezusa Chrystusa) — J. B.	20
11.	Rodnaja mowa ŭ światyniach — Ks. A. Stankiewič	1 50
12.	Jak Hanula źbirałasia ŭ Arhientynu — W. A.	25
13.	Daroha Kryža — J. Bylina	30
14.	Swiaty Rym — K. N.	50
15.	Kupalle — Piotr Zaduma	50
16.	Kazimier Swajak (narysy ab jahonaj ideolohii) — Ad. Stankiewič	50
17.	Dzieja majej myśli, serca i woli — K. Swajak	50
18.	Betlejka W. A.	30
19.	Usio ŭ miłaści — D. Aniški	50
20.	Hadawik „Chr. D.“ za 1928	5 00
21.	„ „ „ 1929	5 00
22.	„ „ „ 1930	5.00
23.	„ „ „ 1931	5.50
24.	„ „ „ 1932	5.00

Zakazy spaŭniajucca chutka i akuratna: pa atrymańni ŭsiej wartaści knižki, abo nakładnoj płataj (za pobraniem) pa atrymańni treciaj častki wartaści zakazu.

Dla kniharniaŭ i dla tych, chto wypiswaje niamienš jak na 10 zał., dajecca skidka.

Hałoŭny skład: Kniharnia „PAHONIA“, Zawalnaja 6—10, Wilnia.

„CHRYŚCIJANSKAJA DUMKA“

BIEŁARUSKAJA KATALICKAJA ČASOPIŚ

Wychodzić raz u miesiac.

„CHR. DUMKA“ KAŠTUJE:
na hod . . 4 zał.
na paŭhodu 2
na 3 mies. 1
na 1 „ 0,50

ABWIESTKI ŹMIAŠČAJUCCA
tolki na apošniaj bačynie i kaštujuć: celaja bačyna 40 zał., 1/2 bačyny 20 zał., 1/4 bačyny 10 zał., 1/8 bačyny 5 zł.

Asobny numar kaštuje 20 hr.

ADRAS REDAKCYI I ADMINISTRACYI: Wilnia, wulica Zawalnaja Nr. 1—3
(Wilno, ul. Zawalna 1—3).

Redakcyja adčyniena ad 8—4.

PIERASYŁKA APŁAČANA RYČAŁTAM. CANA NUMARU 20 HR

CHRYSCIJANSKAJA DUMKA

BIEŁARUSKAJA KATALICKAJA ČĄSOPIŚ.
WYCHODZIĆ RAZ U MIESIAC.

Hod VI	Wilnia, 15 Kastryčnika 1933 h.	Nr. 8 (89).

POKLIK.

„Dyk idučy, nawučajcie ŭsie narody, chryściačy ich u Imia Ajca i Syna i Ducha Światoha."
(*Mat. 28.19*).

„Kali chočaš być daskanalnym,dyk idzi,pradaj što maješ, daj ubohim... dy prychodź, kab maim śledam pajšci."
(*Mat. 19.21*).

Kali my źwierniem uwahu na świet, dyk ubačym u jahonych dziejańniach pryhožy padzieł pracy. Woś prykłady! Sonca aświatlaješ dy sahrawaješ ziamielku, doždžyk paliwaješ jaje, a jana, swaim čaradom, rodzić dy kormić usiakaje stwareńnie. Padzieł hety byŭ ustanoŭleny i padtrymlwajecca samaj Pradbačnaściaj Božaj dziela ahulnaha dabra ŭsich istotaŭ i dziela dabra každaj z ich paasobku.

Nešta padobnaje Pradbačnaść Božaja tworyć siarod ludzkaści. Adnych ludziej pradznačaješ Jana da adnaje spochwatki žyćcia, a druhich da inšaj.

Heta značyć, što Boh, pasyłajučy čaławieka na hety świet, abdaraješ jaho peŭnym poklikam abo nachiłam dziela dasiahnieńnia peŭnych metaŭ žyćcia i dziela wypaŭnieńnia peŭnych pawažnych abawiazkaŭ u žyćciu. Bolšaść ludzkaści paklikana da spoŭnieńnia woś hetaha Božaha wialeńnia: „Raściecie i pamnažajciesia dy napaŭnajcie ziamlu"... Heta byŭ pieršy i wialiki zahad Božy dla čaławiectwa. Ad jaho zaležyć samaje bytawańnie ludzkaści na ziamli. Bo choć Boh moh stwaryć kožnaha iz nas biez našych baćkoŭ, tak jak kaliści stwaryŭ Adama i Ewu, u swajej Božaj mudraści adnak i dziela našaj pawahi balej taho čynu nie paŭtaraješ. Dziela pryhatawańnia cieła ludzkoha, u jakoje Jon Sam uliwaješ ducha mahutnaści dy nieśmiarotnaści, ustanoŭleny byŭ praz Jaho samoha jašče ŭ Raju stan sužanimstwa. „Dziela čaho pakinieć čaławiek ajca swajho i maci swaju, dy prychiniecca da žonki swajej, i buduć dwoje ŭ wadnym cieli." U hetym zahadzie jość Mudraść i Mahutnaść Wialikaha Boha; bo praz heta daješ Jon swaim stwareńniam mahčymaść twaryć nowaje žyćcio, praz što padnosić ich da wialikaj hodnaści; baćki stajucca ŭ rukach Božych byccam sustwarcami čaławiectwa. Dyk praz hety zahad moc-siła dajecca baćkom, niasučaja im i radaść i ščaście žyćcia. Sledam učynku tworstwa, jak każa Henri Bergson, zaŭsiody idzieć radaść, idzieć ščaście. „Znachodzim toje, što dzie jość radaść, tam jość tworčaść; dy čym bahatšaja tworčeść, tym hłybiejšaja radaść. Maci, trymajučy na rukach dzicia, radujecca, bo jana dobra wiedaješ ab tym, što jana jaho stwaryła fizyčna i maralna." I jejnaja radaść šmat hłybiejšaj, šmat wialikšaj jość ad taje radaści, jakoju pierapoŭnieny kupiec dziela taho, što jon taksama štości stwaryŭ: dawioŭ swajo predpryjemstwa da bujnaha praćwitańnia; bo jejnaja tworčaść jość šmat wyšejšaj dy daražejšaj.

Bolšaść čaławiectwa ŭstupaješ u stan sužanimski, bo, kab nia było wialikaha ŭščerbku dla rodu ludzkoha dziela zaniadbańnia taho wyšej ŭspomnienaha zahadu, sama pryroda daješ čaławieku mahutny nachił da sužanimstwa...Hetak užo ŭparadkawana było Božym Ahladam ad pačatku pajaŭleńnia čaławieka na ziamli.

Pryzywaješ adnak Boh ludziej i da šmat wyšejšaj sfery žyćcia. „Dyk idučy, nawučajcie ŭsie narody, chryściačy ich u Imia Ajca i Syna i Ducha Światoha, nawučajučy ich zachoŭwać usio, što tolki Ja zahadaŭ wam."

Tut poklik Božy nia dziela taho, kab radzić dy množyć ludzkaść pawodle cieła, ale dziela taho, kab raspaŭsiudžwać Waładarstwa Božaje na ziamli i hetakim čynam radzić dy množyć ludzkaść pawodle Ewanelii Chrystowaj, pawodle Ducha Światoha. Tut pryzwannie lepšaj čaści ludzkaści dziela najwyšejšaj dy najświaciejšaj tworčaści! Dyk i radaść i ščaście z joju źwiazany niawysłoŭny...

Paprobuj, čaławieča, ujawić sabie, što ŭ kancy kancoŭ, stałasia-b z ludzkaściaj biaz sapraŭdnych duchoŭnikaŭ dy misijanaraŭ Chrystowych. Dziela hetaha praniasisia na kryllach swajho mahutnaha ducha praz doŭhija stalećci historyi čaławiectwa nazad u staradaŭnuju słaŭnuju Hrecyju dy starawietny słaŭny dy mahutny Rym. Mamentalna ŭčynić ty heta možaš! Woś ty tam užo jość... I što bačyš? Pasiarod wialikaj cywilizacyi i kultury dy wysokaj i mudraj filozofii ŭsiaki razwał žyćcia, strašennaje panižeńnie čaławiectwa, nieprahladnuju ciemru, a ŭ joj carstwa samoha djabła. Ale woś uhladajsia jak toj świet niknie pierad świałłom Ewanelli Chrystowaj, kali wialikija Apostały Jaho, pakinuŭšy i dom swoj i žanok swaich i dziaciej swaich, heroičnym krokam siahajuć praz świet pahanski dy

burać słowam Božym jahonych božyščaū i adkrywajuć wočy jahonym dzieciam na świet sapraūdny, na świet Wiery Swiatoj dy łaski Božaj. I tam, dzie pierad tym caryła raspusnaja ahida, pačynajuć ciapier praćwitać čystaść i prostaść zwyčajaū dy žyćcia. Žančyna stanowicca wolnaj istotaj dy mahutnaj siłaj dzieła dabra, wychawańnia, cywilizacyi i samych wysokich idealaū čaławiectwa. Dzieci, adrodžany praz łasku światuju, uważajucca za aniołaū światych; a kali jašče nie abmyty wodami Chrostu światoha, dyk usiaroūna za niešta wialikaje, nieabniatnaje, dzieci stanowiacca darahimi istotkami, jakich ni za jakuju canu nia možna hubić ani na zahubu wystaūlać. A čaławiectwa naahuł uwažajecca za ūłasnaść Boha Čaławieka, jakoje treba cnotami dy usiakim dabrom azdablać dzieła taho, što ūrešci jano z Im złučyłasia dla žyćcia-ščaścia wiečnaha. Dyk bačyš, jak pieratwaryli Grecyju i Rym Chrystowyja Apostały! Praūda, jany za hetu tworčaść kroū praliwali: žyćcio swajo addali. Ale ū Chryście Bohu znoū jany sabie žyćcio zdabyli.

Pakinuūšy Hrecyju dy rymskuju imperyju, razważ, što dziejecca biaz Chrystowyah duchoūnikaū dy misijanaraū u sawieckaj Rasieji. Wialiki dy pryhožy kraj hety staūsia krajem hoładu, hrechu i niaščaścia.

Sawieckaja Rasieja, heta strašenny wobraz taho, što moža stacca z koždym narodam, kali jon wykinie z swajho žyćcia narodnaha relihiju i pazbudziecca światarоū Božych. Sawieckaja Rasieja, heta dowad taho, što čaławiek biez relihii dy biaz światarstwa stanowicca, suproć swajej usiakaj cywilizacyi dy kultury, lutym barbaram.

Znišč siahońnia Kaścioł Božy, pazbaū žyćcia adnych duchoūnikaū, pašli ū turmy druhich a zaūtra razwitaješsia i ty z swaim žyćciom, twaja siamja apynicca ū wastrozi, a ū twajoj chacie zasiaduć biasiedawać razbojniki... Adnym słowam, žyćcio niemahčyma biez apostałaū dy światarаū Chrystowych.

I naadwarot: čym bolš dobrych duchaūnikoū budzieć na świecie, tym lepšym budzieć čaławiectwa. Jany pierarodziać jaho praz Kaścioł Chrystowy dy jahonyja nawuki światyja; jany pieratworać jaho praz sakramenty światyja dy cnoty mahutnyja.

Biełaruś, naša Baćkaūšyna darahaja, jość krajem wialikim i šyrokim... „Šparka biehaješ ty, šery woūk! Duž ty na nohi, chodak na biahniu, ciahuč u darozie. Ale darma... Bo nie abbiehać tabie, skarachod-žywadzior, za ūwieś waūčyny wiek twoj usich prastoraū staronki našaje, nie pratаptaci ściežak pa ūsich lasoch našych dramučych. Nie! Błudziš i ty ū maškoch-kupinkach našych.“

Tak, kraj naš wialik, šyrok i pryhož! Ale biada ū tym, što paradku ū im niama, bo tut pakuta, jak Buračok dobra każa, tut i hrech. Adkul pačać majemo wialikuju dy ciažkuju pracu dzieła taho, kab zawiaści ū nas, u swaim rodnym kraju, paradak, ačyścić jaho ad hrechu, prastupkaū, ad rožnych pošaściaū, dy pastawić cnotu na ćwiordym fundamencie, dy ūčynić sprawiadliwaść słaūnaj carycaj našaha narodu biela-

---

Dr. K. N.
(Učaśnik Kanhresu).

31-šy Mižnarodny Eūcharystyčny Kanhres.

Praciah, hl. „Chr. D.“ Nr. 7.

Adbylisia tož dwa ahulnyja sabrańni: adno ū irlanskaj mowie ū Karaleūskim teatry, a druhoje ū anhielskaj — u teatry Sawoja.

Na sabrańnie moładzi irlanskaj pryšoū Kard. Lehat, u haračych ajcoūskich słowach witaū Jon usich prysutnych ad imieni św. Ajca i padziūlaū ich žyćcio katalickaje. Dalej zaklikaū, kab wytrywali ū pieknym pačatku, kab mužna zmahalisia sa złom, što siońnia najbolš udaraje na moładź, kab šukali siły da zmahańnia pry Stale Eūcharystyčnym, ad jakoha adchodzim, pawodle słoū św. Jana Złataustaha, — „silny jak lwy,“ — dzie znachodzili swaju siłu Mučaniki. „Moładź, častka wybranaja i spadziewa Kaścioła, — končyū Kardynał, — Jezus choča ciabie prad usimi inšymi ūmiławać. Starajciesia zasłužyć na heta žyćciom sapraūdy chryścijanskim. Miž Apostałami najbolš umiławany byū Jan, što byū najmaładziejšy, ale jon zasłužyū na heta asabliwa praz čystaść i niepawinnaść žyćcia. Naśledujcie jaho, dyk i wy budziecie ūmiławanyja Jezusam, budziecie chwałaj Kaścioła i hetaj wašaj miłaj Irlandyi, što praz światašć žyćcia wašych prodkaū sprawiadliwa zasłužyła na nazowu „Wostraū Światych“...

Ale karonaj hetaha pieršaha dnia było ahulnaja sabrańnie mužčyn u Fenix Parku, a hadz. 8-aj wiečaram. Park napaūniaūsia ūžo na niekalki hadzin raniej. Usie bližejšyja wulicy byli tak zaprudžany, što astanawilisia ūsie tramwai i aūtabusy. Zdawałasia, što ūsieńki Dublin pakidaje stary horad i pierasialajecca ū adkrytaje pole. Kala h. 8-aj źjaūlajecca Kard. Lehat z inšymi kardynałami i biskupami. Prysutny tož cały ūrad. Siarod hurahanu prywietaū kardynały zajmajuć swaje miescy na tronach kala aūtara, a biskupy pa bakoch ich. Park pradstaūlaje z siabie niejkuju hramadnuju światyniu. Mužčyny (žančyn i dziaciej u hety wiečar nie ūpuščali), bolš jak 250 tysiač čaławiek, zanіali wialiki łuh. Byccam wojska niaźličanaje sabralisia kala swajho prawadyra pa nowyja prykazy Ale nie, nie na wajnu hety narod pryšoū siudy; hety narod z usich staronak świetu pryšoū, kab pačuć słowa paciechi, słowa miłaści, kab ūzmocnić wieru, kab zapalicca da nowaj, bolšaj cnoty, kab začerpnuć nowaj siły, hetak patrebnaj da dobraha chryścijanskaha žyćcia.

Tutka na pieramienu sa śpiewami byli skazany dźwie pramowy: adna pa irlansku, na te-

ruskaha? Reč jasnaja: pačać treba ad relihijnaha žyćcia.

Ale tut chočam tabie, biełarusie, pradstawić adzin žudasny dy strašny wobraz. Ty pomniš historyju Judaša. Judaš paklikany byŭ Chrystom dzieła taho, kab i jon, idučy, nawučaŭ narody dy chryściŭ ich u Imia Trojcy Światoj. Judaš pryzwany byŭ da wialikaha Apostalstwa, dzieła čaho Chrystos uważaŭ jaho za swajho paścieźnika dy zakadyčnaha pryjaciela i ŭžo z hary pradnaznačyŭ jaho, taksama jak i inšych Apostałaŭ, da wiečnaha ščaścia ŭ Niebie. A Judaš jak pastupiŭ? Z prahawitaści na hrošy, pajšoŭ dy pradaŭ swajho Wučyciela za srebniki. — Paślaž, z rospačy, pawiesiŭsia na drew'e. Woś jaki malunak dy kaniec tych „światarоŭ," katoryja dzieła srebnikaŭ dy dačasnaj wyhody stajucca niawiernymi swajmu Wialikamu Wučycielu dy Panu! Katoryja, dzieła tych-ža metaŭ, addajuć swoj narod u ruki worahaŭ Chrystowych: niščać carkoŭna-kaścielnaje žyćcio dy tworać dzieła jaho warožyja warunki

Maładyja syny Biełarusi, Boh-Čaławiek klića was da wialikaj pracy: da apostalstwa siarod swajho ciomnaha dy zamučanaha narodu. Ci nie pačujecie Jaho dobraha i mahutnaha hołasu? Ci nie źlitujeciesia i wy nad swaim narodam, nad swaimi baćkami, bratami, dy siostrami? Ci i wy nie zachočacie pakazać im Taho, katory jość Praŭdaj, Darohaj i Žyćciom?

Chaj Druja dy Albertyn pierapoŭniacca wami! Chaj Druja dy Albertyn stanucca dwuma wialikimi ŭ nas asiarodkami žyćcia relihijnaha i carkoŭna-kaścielnych reformaŭ! Chaj Albertyn dy Druja stanucca dla nas biełarusaŭ tym, čym byli kaliści Kłunskija reformy dla Zachodniaha Katalicyzmu naahuł!

Małady biełarusie, kali chočaš być sam daskanalnym dy swoj narod wieści da daskanalnaści, dyk idzi, pradaj što maješ i daj ŭbohim dy prychodź, kab maim śledam pajści... Woś hołas Chrysta, Boha Čaławieka!

Źwiarni ŭwahu na „kali"... Ad hetaha „kali" šmat zaležyć! Boh tabie pamožeć, kali ty sam zachočaš być wialikim apostałam Biełarusi

Pradawać ty ničoha n'a maješ Dyk tolki pakiń baćkoŭ dzieła lubowi Boha, Jahonaha Kaścioła Światoha, dy swajej Baćkaŭščyny lubaj, tak, pakiń baćkoŭ, bratoŭ, siostraŭ, pryjacielaŭ, swaju chatku, i swaje paletki, dy siahaj krokam mužnym da Drui abo da Albertynu. Radaść i ščaście pierapoŭniać twaju dušu, kali pačnieš twaryć wialikija dziejańni...

Niachaj chopić was, maładyja biełarusy, dla Drui i dla Albertynu!

Praf. dr. J. Tarasewič.

U W A H A!

Nowy adras redakcyi i administr. „CHRYŚCIJANSKAJ DUMKI": Wilnia, Zawalnaja wul. 1—3.

---

mu: „Štodziennaja Imša św.," a druhaja pa anhlijsku: „Św. Eŭcharystyja — sakrament Miłaści i Supakoju." Pramaŭlaŭ u kancy tož i Kardynał Lehat. Jon zaklikaŭ mužčyn, kab jany za centr swajho žyćcia duchoŭnaha ŭziali Jezusa Eŭcharystyčnaha, kab časta pažyŭlalisia hetym Chlebam mocnych, bo hety Chleb, što padtrymoŭliwaŭ mučanikaŭ u ich baleściach, padtrymaje tož usich, chto Im pažyŭlajecca ŭ štodziennych zmahańniach duchoŭnych i cialesnych ab kawałak chleba, kab časta nawiedywali Hospada swajho, što pa kaściołach u cybory dzień i noč čakaje ludziej, kab im słowa paciechi skazać!

Pramowa była nadadziena praz radyjo na cely świet; na łuzie tož, dziakujučy husta rasstaŭlenym megafonam, usiudy nadta dobra čuwałasia.

Na zakančeńnie hetaha wializarnaha sabrańnia miełasia adbycca bahasławienstwa Najśw. Sakramentam. I woś raptam zamihacieli ahańki pa cełym łuzie; heta kožny z prysutnych, ad prostaha rabočaha da prezydenta dziaržawy i ad prostaha kleryka da biskupaŭ i kardynałaŭ, — usie trymali ŭ rukach zapalenyja świečki. U cichoj i hłybokaj adaracyi taŭpa—bolš jak čaćwierć miljona mužčyn — schiliła swaje kaleni i hoławy prad Najśw. Sakramentam. Abraz sapraŭdy jšče nie bačany, parušajučy serca. Heta mora žywych, mihatliwych ahańkoŭ nad inšym šerym moram hałoŭ ludzkich nastraiwała dušu niejak fantastyčna, nadziemska. Byccam zorki ŭpali na hety łuh, kab rassiejać nadchodziačy zmurok ci anioły z latarniami ŭ rukach zlacieli z nieba, kab paświacić Karalu karaloŭ i zrabić pierahlad swajho wojska. Sam Boh hawaryŭ da duš hetaj masy. Hłybokaje pranikaćcie čułasia i bačyłasia kruhom. Na wusny cisnulisia słowy psalmistaha: „jak miłyja prybytki twaje, Hospadzie siłaŭ," bo tolki tut, tolki ŭ pamieškańni twaim, tolki prad hetym Sakramentam Miłaści i supakoju hetyja ludcy, hetak rožnyja miž saboj mowaj, nacyjanalnaściaj, pahladami, stanowiščami, palitykaj, mo' niaraz worahi zajadłyja tolki tut usie ŭ wadnym schodziacca, u wadnym zhadžajucca, swajo serca i dumku da adnaho pradmietu skirowywajuć, u wadnej krynicy šukajuć cudoŭnaj wady, jakaja uhasiła b ich smahu, adnym adžyŭlajucca chlebam, skul čerpajuć swaju siłu, da adnaho prychodziać sudździ, što sprawiadliwa ŭsich rassudzić, adnamu pakłaniajucca Panu, bo Jon—cichi i pakornaha serca — ŭsich pahodzić, usich prytulić, bo tolki ŭ Jaho jość pamieškańnie mnoha!

Sabrańnie końčyłasia śpiewami papularnych hymnaŭ, padčas jakich Kard. Lehat abjaždžaŭ łuh, bahasławiačy z entuzjazmam witaŭšy jaho narod.

Z parku wiartalisia adrodžanyja; z sercam šyrejšym, z radaściaj u dušy i ščaśliwiejšymi.

Božaje Słowa

na 20 Niadzielu pa Siomusie.

I.

Braty, uważajcie, jak aść'arožna pastupać majecie: nie jak niamudryja, ale jak mudryja, dobra wykarystwajučy čas, bo dni jość złyja. Dziela ȟetaȟa nia budźcie nierazumnymi, ale razumiejučymi, jakaja jość wola Božaja. I nia ŭpiwajciesia winom, u jakim raspusta, ale napaŭniajciesia Ducham Światym, admaŭlajcie miž saboj psalmy, ȟymny i duchoŭnyja pieśni, piajučy i iȟrajučy Panu ŭ sarcoch wašych, zaŭsiody za ŭsio dziakujučy Boȟu i Ajcu ŭ imia Pana našaȟa Jezusa Chrystusa. Budźcie ŭleȟłyja adny adnym u bajaźni Božaj.

(Efez. 5, 15—21).

II.

U ȟeny čas byŭ niejki karaleŭski prydworny, jakoȟa ŭ Kafarnaumie chwareŭ syn. Jon, pačuŭšy, što Jezus prybyŭ z Judei ŭ Halileju, pryšoŭ da jaȟo i prasiŭ jaȟo pryści i azdarawić jaȟo syna, bo pačynaŭ kanać. I skazaŭ jamu Jezus: kali wy nia bačycie znakoŭ, nia wierycie. Prydworny jamu adkazwaje: Panie, prydzi pakul nie pamre syn moj. Kaža jamu Jezus: idzi, syn twoj žywie. Pawieryŭ čaławiek słowam, jakija skazaŭ jamu Jezus, i pašoŭ. A kali jon išoŭ, spatkali jaȟo słuȟi i aznajmili jamu, kažučy, što syn jaȟo žywie. Dyk zapytaŭsia ich ab ȟadzinie, u jakoj jamu palaȟčeła. I skazali jamu, što ŭčora ŭ siomaj ȟadzinie pakinuła jaȟo ȟaračka. Zrazumieŭ tady baćka, što ȟeta taja była ȟadzina, u jakoj skazaŭ Jezus: syn twoj žywie, i ŭwieryŭ sam i ŭwieś dom jaȟony.

(Jan 4, 46 - 53).

III.

Umiraŭ syn karaleŭskaha prydwornaha. Nichto ničym nia moh jamu pamahčy. Ale woś niaščasnaha baćku henaha syna wiera dawiała da Chrystusa, jaki azdarawiŭ śmiarotna chworaha chłapca.

Ničoha dziŭnaha: wiera jość ažyŭčym światłom, sto dastajecca ŭ zbalełuju dušu našu, wiera jość dabradziejnaj i mahutnaj peŭnaściaj. Wiera — heta nia tolki sposab prociŭ dačasnych kłopataŭ, jak niekatoryja dumajuć, ale heta adkaz na ŭsie pytańni žyćcia, času i wiečnaści.

My tužym da wiečnaha žyćcia, a wiera nam kaža, što my ŭžo i siapier žywiom henym žyćciom, a śmierć — heta tolki kładka, što wiadzie da zbaŭleńnia, abo da wiečnaha niaščaścia.

Ale wiera naša pawinna być žywoj, my pawinny jaje zaŭsiody adčuwać i pieražywać. I kali hetaha niama, dyk tady wiera naša padobnaja jość da zamierzšaha ŭ ziamli ziarnia-

---

Užo i zmurok dobry spuściŭsia na park, a z jaho jšče doŭha wypływali natoŭpy ludcoŭ.

Nadyšła noč, ale Dublin uznoŭ zamianiŭsia ŭ fantastyčny, pyłajučy zamak. Kožny dom—heta asiarodak kolaraŭ i światła; kožnaja wulica—heta seryja arkaŭ tryumfalnych z zieleni i krasak; kožny plac — heta chwala światła. Dublin radaść swaju pieradaŭ horam, moru i niebu poŭnamu zorak, pamiž jakich niawidomaja ruka pisała: „Laudamus Adoramus,"—heta silnyja elektryčnyja prażektary kidali na wobłaki snapy światła ŭ formie litaraŭ i słoŭ.

Pieknaja była noč. Doŭha wulicy kišeli ad narodu. Heta ludcy, pa rožnych nabaženstwach i kanferencyjach u praciahu dnia, ciešylisia načnym chaładkom, padziŭlajučy cudy pryrody i dziwy ludzkoj štuki. Nie adnamu prychodzili na pamiać słowy Dawida praroka, padziŭlajučaha pieknatu Božaha tworu: „Nieba apawiadaje chwału Božuju i firmament apawiaščaje twory jahonych ruk." Hetak Dublin, a z im i celaja Irlandyja, dniom i nočču addawała chwału Jezusu ŭ Naśw. Sakramencie!

VII.

Nastupiŭ druhi dzień Kanhresu. U poŭnačy, jak heta było i ŭčora, pa ŭsich kaściołach pačalisia nabaženstwy. Kala Stała Eŭcharystyčnaha zaŭsiody byli natoŭpy ludziej až da samaj ranicy. Boh užo sam tolki wiedaje, jakaja sapraŭdnaja była ličba tych, što prystupili da Komunii św., ale wiedama toje, što mnoha zakonnic pracawała dniom i nočču, kab paśpieć pryhatawać hostyi i kamunikanty. Tož sama treba skazać i pra Imšy św.; na't i na karabloch byli naładžany aŭtary (da 15 na adnym karabli), kab ksiandzy mieli dzie adpraŭlać św. Achwiaru.

Na ranicy pa rožnych kaściołach uznoŭ byli adpraŭleny Imšy rožnych nacyjanalnych hramad. Adbywalisia tož sekcyjnyja sabrańni, jak učora.

A hadz. 11-aj u katedry adbyłosia ŭračystaje nabaženstwa, jakoje prawiŭ Prezes Kamitetu Mižn. Eŭch. Kanhresaŭ. Uznoŭ niaźličanyja natoŭpy ludziej napoŭnili katedru i susiednija wulicy.

Pa Imšy — dalej išli sabrańni. Na sabrańnie moładzi ŭznoŭ pryšoŭ Kard. Lehat, jaki ŭ kancy sabrańnia źwiarnuŭ da prysutnych ajcoŭskija słowy pachwały i zaachwoty. „Bahasłaŭlonyja chaj buduć wašyja darahija baćki i wašyja starannyja duchoŭniki, — kazaŭ Kardynał, — što patrapili was hetak pa chryścijansku wyhadawać. Dzieci darahija, nie zabywajcie hetych pieknych dzion wešaha Kanhresu"... I za achwočawaŭ ich da dobraha, čystaha i niepawinnaha žyćcia, da čaštaj i dobraj Komunii św.; dziakawaŭ za dobry prykład, za malitwy na in-

ci, u jakim jość siła žyćcia, ale siła hena biazdziejnaja, abmioršaja.

Na św. Chroście Boh zasiejaŭ u našyja dušy ziarnio wiery, ale zadańniem našym jość dać mahčymaść wiery henaj raści, raźwiwacca i ćwiści.

My pawinny dobra zrazumieć, što mała znać praŭdy wiery našaj, ale da taho treba jaje ściwierdzić žyćciom swaim. Wieru praktykawać treba. Chto maje sumniwy, abo cierpić na suš serca swajho — niachaj biarecca za čyn, niachaj pawodle wymohaŭ wiery žyćcio swajo prabuje naładzić, dyk usio heta ščeznie biasśledna.

Usie-ž swaje wysiłki musim padpirać malitwaj. Wiera praz malitwu nabiraje bolš siły, krasy i ćwiordaści.

*

Karaleŭski prydworny, jakoha wiera dawiała da Chrystusa, a praz Chrystusa da pažadanaj mety, niachaj budzie ŭzoram u našaj ciažkoj žyćciowaj padarožy!...

Ks. Ad. St.

Chacieŭšy dakanać čaŋości, treba caławieku wytrywałaści i ciarpliwaści.

Z relihijna-hramadzkaha žyćcia.

U Persii katalikoŭ usich naličajecca tolki 65 tys. Naležać jany pierawažna da rožnych uschodnich abradaŭ. Apošnim časam da pracy tam misyjnaj prystupajuć anhlijskija dominikanie.

U Partuhalii jak pišuć hazety, apošnim časam duža pamysna raźwiwajecca relihijnaje žyćcio, nastupiła tam wyraznaje abnaŭleńnie i adradžeńnie katalictwa. Być moža, što dobra tak padzieili na Portuhaliju apošnija sumnyja padziei ŭ Hišpanii.

Konkordat z Francyjaj. Francyja ad 1905h. z Apost. Stalicaj Konkordatu nia maje. Apošnim časam haworać ab patrebie ŭznaŭleńnia jaho.

Nabažeństwa z hryčyny adkryćcia sesii Lihi Narodaŭ adbyłosia ŭ Genewie ŭ katalickim Kaściele za pamysnaść pracy hetaj lihi. Mšu adprawiŭ miajscowy biskup

Dabradziejnaść amerykanskich katalikoŭ. U Zł. St. Ameryki isnujuć 660 katalickich špitalaŭ, jakija ŭ minułym hodzie ŭtrymliwali 1,711,000 chworych i na leki jaki wydali 78 miljonaŭ dalaraŭ.

U Finlandyi na 3 z paławinaj miljonaŭ nasielnictwa katalikoŭ jość usiaho tolki 1.500, jakich absłužwajuć zakonniki z Holandyi.

Bramin—katalickim ksiandzom. U Detroit adbyłasia niadaŭna ŭračystaść paświačeńnia na ksiandza hinduskaha pahanskaha duchaŭnika, wyznačany Braminizmu, K. Saldanhaw. Heta piertencyju Ajca św; abiacaŭ ab usim daniaści i raskazać św. Ajcu, jaki nadta lubić moładź; u kancy daŭ im specyjalnaje Apostalskaje bahasławienstwa.

Pa abiedzie išli dalej sabrańni rožnych narodnaściaŭ i sekcyjaŭ. Na sabrańni ŭschodniaj sekcyi pračytaŭ pieknuju kanferencyju Archimandryt A. Jewreinow, rasiejec, katalicki prałat uschodniaha abradu z Paryža, ab značeńni Eŭcharystyi dziela Unii Kaściołaŭ. Jon kazaŭ, što sprawa Unii, jakaja pawinna lažać na sercy kožnaha katalika, kožnaha chryścijanina, nia pojdzie ŭpierad biez samoha Chrysta, bo jana pierawyšaje našy ludzkija siły, i tolki ŭ sapraŭdnaj łučnaści z Chrystom, z Chrystom u Najśw. Sakramencie rabota naša moža stacca pamysnaj. Bo tolki Chrystos, jaki na apošniaj Wiačery prasiŭ swaich wučniaŭ, kab adny druhich lubili i jaki prad mukaj swajej maliŭ Ajca swajho niabieskaha, kab usie adno byli, tolki Chrystos i to ŭ Najśw. Sakramencie jość adzinym sapraŭdnym prawadnikom Unii - heta znača złučeńnia, bo Jon jość świetło, što aświecić i pakaža nam darohu, bo Jon jość sam asnowaj i fundamentam adzinaści chryscijanskaj.

Adbylisia tož dwa ahulnych sabrańni, na irlanskaj i anhlijskaj mowie. Pramowy byli na cikawyja temy: „Św. Eŭcharystyja ŭ Irlandyi padčas pieraśledu" i „Św. Eŭcharystyja ŭ Irlandyi siońnia."

Wiečaram mielasia adbycca ŭ Fenix Parku ahulnaje sabrańnie dziela žančyn. Uznoŭ paŭtaryłasia učarajšaja scena.

Kala hadz. 8-aj niaźličonyja masy žančyn pačali napływać u park. Piekny łuh byccam zakrasawaŭ ad roźnakalarowych žanočych sukienak. Usiudy mihacieli — byccam lilei — bielyja sukienki dziaŭčat, symbol čystaści i niepawinnaści dušy i cieła. Prad aŭtarom, tož bielym, dzie spačywaŭ na tronie swaim Karol dziewaŭ, zaniało swajo miesca duchawienstwa: kardynały, bolš jak trysta biskupaŭ i para tysiačaŭ ksiandzoŭ.

Pieraplatanyja pieknymi śpiewami, byli skazany dźwie pramowy, adna ab „Nawiedžańni Najśw. Sakramentu" i druhaja ab „Častaj Komunii św." Radjo łučyła bližejšych z dalejšymi, tak što ŭsio žyło, usio ciešyłasia. U kancy Kard. Lehat nadta pryhoža hawaryŭ ab značeńni žančyny ŭ hramadzianstwie... Žančyna, kazaŭ Kardynał, — z natury swajej i praz łasku Božuju naznačana, bolš na't čym mužčyna, kab niaści ŭ siamju i hramadzianstwa Jezusa Chrysta. Z taho dnia, kali Maryja, paradziŭšy Jezusa, išla za Im na Kalwaryju i stajała pad Jaho kryžam, z taho dnia prad žančynaj, u chryścijanstwie adčyniłasia nowaja świetłaja daroha — apostalstwa!.. Dačka, siastra, žonka, maci, u jakim stanie jana

šy bramin, katory staŭsia katalickim ksiandzom.

Pieršy kaścioł dla Kabylaŭ. U Afrycy jość jašče dawoli dzikoje arabskaje plemia Kabyli. Woś-ža siarod hetaha narodu ŭžo jość kataliki. Niadaŭna adbyłosia tam niabywałaje ŭračystaść paświačeńnia pieršaha katalickaha kaścioła.

Stolećcie katalictwa ŭ Čykaho. U traŭni miesiacy sioł. h. minuła sto hadoŭ zakładzinaŭ pieršaj parafii ŭ Čykaho. Siańnia miesta heta jość stalicaj arcybiskupstwa, jakoje naličaje 1,250,000 wiernych.

Katalickaja časopiś dla biezrabotnych. U Niu-Jorku pačała wychodzić katalickaja časopiś dla biezrabotnych pad nazowam „Katalicki Rabotnik." Źmiest henaj časopisi paświačany wykłučna biezraboćciu.

ADPAČYŃ...

Wielmi jak zmučyšsia pracaju ščyraju,
Dumku na čas toj pakiń,
Što zmahaješsia z dolaju šeraju...
Siadź, addychni, adpačyń!

Dzień idzie za dniom, jak i praca za pracaju,
Ŭ wiečnaść latuć jak adzin,
Nočka apuścicca z dumkaj haračaju —
Laž, addychni, adpačyń!

Ŭžo wałasy twaje siwymi robiacca
I pad wačami ŭžo siń...
Śmierć za plačami twaimi kapošycca,
Šepča: „Prylaž, adpačyń"!

Słonim 1930 h.

Z biełaruskaj niwy.

Na novych placoŭkach. Redaktar našaj časopisi Ks. Ad. Stankiewič abniaŭ stanowišča prefekta Handlowaj Školy im. Stašyca i wikaraha pry kaściele św. Ducha ŭ Wilni, spaŭniajučy adnačasna i nadalej abawiazki redaktara „Chryśc. Dumki".

Adznačeńnie. Ks. Kan H. Betta, rektar Duch. Seminaryi ŭ Łomžy, adznačany tytułam damowaha prałata św. Ajca.

Novy prefekt U biełaruskuju filiju dziaržaŭnaj himnazii im. Sławackaha ŭ Wilni na miejsca Ks A. Stankiewiča naznačany Ks. St. Hlakoŭski.

Nowaje naznačeńnie. Ks. Kan. L. Chwiećka naznačany prokurataram Duchoŭnaj Seminaryi ŭ Pinsku.

Siarebrany jubilej. 8 XII. sioł. h. na ŭračystaść Niepawinnaha Začacia Matki Boskaj, J. E. archimandryt F. Abrantowič (maryjanin) Apostalski Administratar dla katalikoŭ uschodniaha abradu ŭ Kitai i ŭ Mandžuryi, światkuje 25-lećcie kapłanstwa i 5 lećcie swajho prabywańnia ŭ Charbinie.

Z IV konferencyi unijnaj u Pinsku. U siołetniaj unijnaj konferencyi ŭ Pinsku z biełaruskaha duchawienstwa prymali ŭčaście tolki nieśta dwa unijackija śwaiščenniki, što pracujuć u Pinskaj dyecezii. Pazamiajscowych nia było susim. Nie nadyšli tak-ža ad ich prywitalnyja depešy. Pasłužyli hetamu, naskolki wiedajem, dawoli pawažnyja pryčyny.

Kaścielny Kamitet. U minułuju niadzielu

nia była b, jość žančynaj, jakaja pawinna niaści Chrysta ŭ toj maleńki świet, u jakim žywie. Kali dačka, ci siastra —dyk baćkom i bratom chaj niasie Chrysta ŭ pachu swaich cnotaŭ, kali žonka — dyk swajmu mužu ŭ sałodkaści anielskaj swajej dabratu, kali maci—dyk dzieciam u mocnaj wiery, u haračaj lubowi, pamiatajučy, što ŭ radaściach i baleśaiach maciarynstwa maje dakanać wialikaha dzieła; maje wyhadawać dobrych chryścijan. dobrych hramadzian dzieła baćkaŭščyny niabieskaj! Ale jak žančyna pryniasie Chrysta ŭ hramadzianstwa, kali pierš nia budzie Jaho nasić u sercy swaim?"... I dalej chwalačy prykładnuju pabožnaść irlanskich žančyn, zaachwočwaŭ usich prysutnych žančyn, kab byli zaŭsiody sapraŭdnymi apostałami wiery i lubowi.

Apošnija słowy dastojnaha moŭcy byli zahłušany wopleskami i wokrykami na čeść Najśw. Sakramentu i św. Ajca.

Tady za hraŭ arhan, zamihacieli ŭznoŭ tysiačy žywych ahańkoŭ. Zapiajali „O salutaris Hostia." Recha raz-druhi adbiłasia ad laskoŭ i ścichła. Zapanawała świataja cišynia, jakaja bolš ad słoŭ haworyć da dušy. Pahnulisia nizieńka hałowy. A ŭ hary, u załatoj manstrancyi, Boh — ukryty pad widam maleńkaha apłatka i Hospad usiaho stwareńnia bahasławiŭ hetym wiernym i miłym swaim dočkam, a praz ich malitwu i ŭsim žančynam. Bahasławiŭ ich na radaści i baleści, bahasławiŭ ich na ciarpliwuju i cichuju pracu, bahasławiŭ na apostalstwa!...

O, pieknyja chwiliny! Serca było pierapoŭniena radaściaj i najdalikatniejšymi, najświaciejšymi ŭčućciami. Chaciełasia klikać na ŭsieńki świet: „Skaštujcie i hlańcie, jak dobry jość Hospad". Pryjdziecie ŭsie, što zmahajeciesia z ciažarami žyćcia, što šukajecie supakoju, radaści i ščaścia, prydziecie da hetaj krynicy žyćcia, skaštujcie i pabačcie, jak dobrym jość Hospad! ..

Pa nabaženstwie J. E. Kard. Lehat abjaždžaŭ łuh, witajučy i bahasławiačy žančyn naprawa i nalewa.

Łuh i park pačalisia pawoli aparažniacca. Ale i tut nie adbyłosia biaz cikawych i pieknych scen. Žančyny z wialikim entuzjazmam witali prajaždžaŭšych duchoŭnych dastojnikaŭ, a kali dzieła wialikich natoŭpaŭ aŭtamabili stawali, dyk usie cisnulisia da wakon, starajučysia pacaławać ruku biskupa ci prynamsia datknucca da ich wopratkaŭ, mnohija wyciahwali ražancy, kab pabahasławili. Časta hetak kala aŭtamabilaŭ paŭstawała hramadnaja taŭpa i ruch zusim tamawaŭsia. Palicyja rabiła darohu, prasiła, nia puskała, kab hetak abstupali biskupaŭ na darozie, ale nie zaŭsiody heta pamahała, dy nie adzin i z palicyjantaŭ — raptam kidaŭ rabić paradak

TAMAŠ KEMPIJSKI.

Śledam za Chrystusam

Z łacinskaj mowy pierakłaŭ
Dr. St. HRYNKIEWIČ.

Raździeł LI.

Treba praktykawacca ŭ maleńkaj rabocie, kali na wialikuju nie chapaje siłaŭ.

1. Synie, nie patrapiš zaŭsiody strywać u haračejšym imknieńni da cnoty, ani astawacca ŭściaž na wyšejšaj stupieni boharazwažańnia; ale nieabchodna padčas treba, dziela pierwarodnaha hrechu, zyści da nizkich rečaŭ i choć nieachwotna i z trudom nieści ciažar hetaha sapsutaha žyćcia.

Pakul wałačeš z saboju śmiarotnaje twajo cieła, datul budzie ciažka tabie i niemač budzie ahortwać serca twajo.

Dyk treba mučycca časta cieraz hetaje cieła, što nia puščaje jano ciabie pastajanna addawacca ćwičeńniam duchoŭnym dy razwažańniu ab Bohu.

2. I woś dziela hetaha treba spyniacca tabie na pracy maleńkaj dy wonkawaj; u dobrych učynkach pakraplacca; prychodu majho adwiedzinaŭ z ćwiordaj wieraj čakać; zhnannictwa swajo i suš u sercy trywać ciarpliwa, pakul nie adwiedaju ciabie i nie aswabadžu ad usieńkich turbotaŭ.

Bo zrablu ja hetak, što zabudzieššia ab usich kłopatach swaich i budzieš karystacca ŭnutranym supakojem.

Razharnu pierad taboju niwu światoha Piśma, kab z wiasiołym sercam, pačaŭ ty jšci šlacham zahadaŭ maich.

I skažaš tady: *Ciarpieńni hetaha času niahodnyja budučaj chwały, što ŭ nas abjawicca* (Ryml. 8, 18).

Raździeł LII.

Niachaj čaławiek dumaje, što jon dastojny nie paciechi, ale chutčej kary.

1. Panie, niahodny ja paciechi Twajej, ani natchnieńnia Twajho: i tamu sprawiadliwa robiš, kali pakidaješ mianie biazdolnaha i niemačnaha.

I kali-b zdoleŭ ja mora ślozaŭ wypłakać — jašče nia byŭ-by hodny paciechi Twajej.

Dyk ničoha ja nia jość hodny, jak tolki bičawańnia i kary, bo časta i ciažka hrašyŭ ja pierad Taboju dy šmat u čym ja winawaty.

Woś čamu, dobra pamiarkawaŭšy, baču, što nia warty ja na'ti samaje małoje paciechi

2. Adnak ty, łaskawy i miłaserny Boža.

8.X. wilenskija biełarusy kataliki mieli naradu ab swaim relihijnym žyćci. Była razważana sprawa stwareńnia kaścielnaha choru i ahułam sprawa bolšaha ažyŭleńnia i arhanizawańnia biełaruskaha kaścielnaha žyćcia. Dziela prawiadzieńnia ŭ žyćcio hetych pažadańniaŭ wybrany adumysłowy Kamitet u składzie siamioch asob.

---

i sam biažaŭ z inšymi, kab pacaławać ruku biskupa.

Noč prašla ŭ adaracyi Najśw. Sakramentu. Mała chto spaŭ u Dublinie. U poŭnačy Imša św. Uznoŭ natoŭpy ŭ kaściołach i kala kaściołaŭ. Padčas padniasieńnia adzywajecca chor zwanoŭ, — byccam chor archanioŁaŭ, zlacieŭšych z nieba, apawiaščaŭ uračystuju chwilinu.

Pačynaŭsia treci dzień Kanhresu. Ranicaj adbylisia Imšy św. rožnych narodnaściaŭ i niekalki sabrańniaŭ.

Ale hety treci dzień byŭ dniom dziaciej. Dziela ich u poŭdzien maje być adpraŭlena ŭ Fenix Parku specyjalnaja Imša św. I woś z samaj ranicy dzieci samyja, abo z baćkami śpiašać u Park, kab zaniać lepšaje miesca. Kala poŭdnia łuh kišeŭ. Ludziej było bolš jak poŭmiljona, z hetych — dziaciej kala 100 tysiač; było tož niekalki kardynałaŭ, para sot biskupaŭ i šmat ksiandzoŭ. Dzieciam było adwiedziena specyjalnaje miesca ŭ siaredzinie. Imšu adpraŭlaŭ J. E. arcyb. Kelly (Sydney, Aŭstralija), padčas jakoj usieńki narod piajaŭ Imšu „de Angelis“. Radjo tutka dobra prysłužyłasia. Pa Imšy św. Kard. Lehat abjechaŭ rady dziaciej. Usia ceremonija končyłasia a hadz. 1,30 pa pałudni.

Sabrańniaŭ siońnia była zusim mała. Ale ŭsiudy kipieła rabota, usiudy šykawalisia na zaŭtrašni, apošni dzień Kanhresu. Pa usich kaściołach Dublina išło pryhatawańnie duchoŭnaje: niekalki tysiač ksiandzoŭ spawiadali natoŭpy ludziej, jakija chacieli z bolš čystym sercam, ściślej złučanyja z Chrystom — światkawać i abchodzić zaŭtrašni tryumf Naśw. Sakramentu.

Na wulicach i placach tož kipiać apošnija pryhatawaŭčyja raboty.

Na stancyjach Dublina prychodziać ciahniki za ciahnikami, prywoziačy nowyja natoŭpy ludziej z usich staronak Irlandyi. Na zaŭtra aprača poŭmiljona swaich žycharoŭ, Dublin budzie mieć jšče miljon čužych ludcoŭ.

U stalicy małoj i mała znanaj dziaržawy natoŭpy, jak mora šyrokija, narodu. Siudy tož skirawany wočy i dumka 350 miljonaŭ katalikoŭ, dy i mnohija z adłučanych bratoŭ (pratestantaŭ ci prawasłaŭnych) jaŭna padziŭlajuć hetu dziŭnuju scenu. Ahlad Božy wybraŭ na hetyja dni Dublin na „oazu“ duchal

Nanač horad uznoŭ byŭ aświečany, jak i ŭ prošłyja dni. Pa kaściołach usiudy adbywałasia nočnaja adaracyja Najśw. Sakramentu až da świetu.

(d. b.)

nia chočaš zhuby stwareńniaŭ ruk Twaich, kab pakazać bahaćcie dabraty Twajej u načyńni miłasernaści, bo biaz nijakich zasłuhaŭ maich Ty chočaš pasyłać paciechu słuzie swajmu bolš, čymsia caławieku mahčyma ŭciamić.

Bo niemahčyma raŭniać Twaju paciechu z ludzkimi ŭrajeńniami

2. Što zrabiŭ ja wialikaje, Panie, kab nadzialiŭ Ty mianie niabiesnaju paciechaju?

Pamiatuju, što ničoha dobraha ja nie zrabiŭ, a zaŭsiody mieŭ nachił da błahaćcia dy byŭ laniwy, kab sprawicca.

Praŭda heta i adkazwacca ad jaje nia budu. Kali-b inakš ja kazaŭ, Ty staŭ-by nasuproć mianie i nia było-b kamu baranić mianie.

Što zasłužyŭ ja za hrachi swaje, kali nia piekła dy ahoń wiečny?

Papraŭdzie pryznajusia, bo ž warty ja, kab śmiajalisia z mianie dy pahardžali mnoju, a nikoli nie paśmieju padumać, što naležu ja da liku pabožnych słuhaŭ Twaich. I chacia ciažka mnie słuchać usiaho hetaha, adnak dziela praŭdy pryznajusia da hrachoŭ ja swaich, kab lahčej zasłužyć na miłasernaść Twaju.

3. Što skažu ja winawaty dy poŭny soramu?

Niamy moj jazyk, dyk skažu tolki hetaje słowa: sahrašyŭ, Panie, sahrašyŭ; zžalsia nada mnoju, wybač mnie Panie.

Pakiń mnie jakuju časinu, kab paśpieŭ ja apłakać bol swaju, pakul jašče traplu biespawarotu ŭ ciomnuju ziamlu, atulenuju imhłoju śmierci (Hiob, 10, 20—21).

Čaho-ž bolš žadaješ ad winawataha i biednaha hrešnika, kali nie taho, kab pakutawaŭ dy spakaryŭsia za hrachi swaje?

U ščyrym žalu dy spakoranaści serca rodzicca nadzieja na wybačeńnie, supakojwajecca raściarušanaje sumleńnie, waročajecca zhublenaja łaska, robicca biaśpiečnym caławiek ad budučaha hniewu i ŭ światym pacałunku sustrakajecca Boh z pakutnaju dušoju.

4. Spakorany žal hrešnika — miłaja achwiara Tabie, Panie, šmat milejšaja za ŭsie pachi kadziłaŭ pierad woblikam Twaim.

Woś heta toj šmatcenny alej, jakim dazwoliŭ Ty namaścić nohi Twaje światyja, bo sercam spakoranym dy jakoje pakutuje nikoli nie pahardžaješ.

Tam miesca ŭciekaŭ pierad woblikam hniewu woraha.

Tam spraŭlajecca i abmywajecca ŭsio toje, što splamiŭ i papsawaŭ naš hrech.

Raździeł LIII.

Łaska Božaja nia zychodzie na tych, katorym da ŭspadoby rečy ziemskija.

1. Synie, wialikaja cana łaski majej i nia hodzicca jana pabočnymi sprawami dy z paciechami ziamnymi.

I tamu adkinuć treba ŭsie zapyny łaski, kali chočaš karystacca jaje prysutnaściu.

Šukaj zacišnaha kutočka, niachaj budzie tabie miłaju samota, nia šukaj z nikim hutarak, a chutčej da Boha pabožna malisia, kab daŭ jon tabie pakutnaje serca dy čystaje sumleńnie.

Niachaj świet budzie tabie ničym, a słužba Bohu niachaj budzie tabie sprawaj najważniejšaj.

Bo niemahčyma adnačasna mnie słužyć i mieć spadobu ŭ rečach chutkaminajučych.

Ad znajomych i miłych sercu dy ad usiakaha kłopatu ab dačasnaści niachaj budzie duch twoj wolny.

Bahasłaŭleny Apostał Piotra kaža, što wiernym słuham Chrystusa trymacca treba na świecie, jak wandroŭnikam i pilihrymam.

2. O, z jakoju-ž wieraju ŭmirać budzie toj, kaho świet ničym nia wiaža.

Niadužy rozum adnak nia ŭciamić, jak možna mieć serca tak addzielenaje ad usiaho, a caławiek cialesny nie spaznaje swabody ŭnutranaha caławieka.

Adnak, kali chto sapraŭdy choča być duchowym, treba jamu zračysia i dalokich i blizkich i nikoha bolš nie ścierahčysia, jak siabie samoha.

Kali siabie zusim pieramožaš, usim inšym lohka zawaładaješ.

Najwialikšaja pieramoha — heta pieramahčy siabie samoha.

Bo kali chto saboju hetak zawaładaŭ, što pačućciowaść rozumu, a rozum uwa ŭsiom mnie pasłuchmiany — toj sapraŭdny pieramožca siabie i pan nad usianiutkim świetam.

3. Kali imkniešsia trapić hetak wysoka, treba mužna pačać i siakieru da kareńniaŭ prykłažyć, kab wyrwać dy wykinuć daloka skrytaje, hrešnaje samalubstwa i nachił da asabistaha i pačućciowaha dabra.

Ad taho, što caławiek hrešna samoha siabie lubić, zaleža amal usio toje, što pieramahčy i wykaranić treba; dyk hetuju zahanu, hetaje hałoŭnaje zło pieramohšy i padbiŭšy, nastanie ŭ dušy wialiki supakoj i cišynia zaŭsiodnaja.

Ale mała jość takich, katoryja starajucca całkom wyswabadzicca ad swaich nachiłaŭ i pamierci samym sabie, i tamu ludzi zwyčajna bywajuć raściarušanyja ŭ sabie samych dy nie patrapiać padniacca nad siabie ducham.

A tamu, chto imkniecca wierna mianie naśledawać, treba nieabchodna, kab usie błahija dy hrešnyja ŭčućci swaje zamaryŭ dy nia lubiŭ nikoha zašmat ziamnoju luboŭju.

Redaktar-Wydawiec Ks. ADAM STANKIEWIČ

Biełaruskaja Drukarnia im. Fr. Skaryny, Wilnia, Zawalnaja wul. 1—3

Z palityki.

Zamach na Dolfusa. Niadaŭna na Aŭstryjackaha kanclera byŭ zrobleny zamach. Stralaŭ niejki hitleroŭčyk, ale naščaście nie zabiŭ. Zamach hety byŭ arhanizawany na Dolfusa za toje, što jon nia choča ŭ Aŭstryi zawodzić hitleryzmu, a choča budawać swaju dziaržawu na padstawach chryścijanskaj nawuki.

Palityka ŭ hramatycy. Balšawiki ŭ Miensku apošnim časam „paprawili" biełaruskuju hramatyku. Sutnaść hetaj paprawy ŭ tym, što biełaruskuju mowu šmat u čym pierakrucili na maskoŭski ład.

Biespadstaŭnyja pahałoski. Hazety padali wiestku, što majuć nastupić pierahawory miž Watykanam i SSRR. Na hetyja pohałaski z Watykanskich kruhoŭ zajawili, što z balšawikami Watykan moža pačać hutarki tolki tady, kali SSRR abjawić usim hramadzianam wolnaść sumleńnia.

Liha Narodaŭ ab nacyjanalnych mienšaściach. U Lizie Narodaŭ apošnim časam była razhladana sprawa nacyjanalnych mienšaściaŭ. Razhlad heny byŭ škirawany da taho, kab abawiazać da abarony mienšaści tyja dziaržawy, jakija praŭna da hetaha nie abawiazany. Ale treba wiedać, što hetyja hutarki wiaducca tolki dla palityki miž niekatorymi dziaržawami, bo ab abaronie nacyjanalnych mienšaściaŭ sapraŭdy nia dumaje badaj nijakaja dziaržawa.

Dalar uznoŭ upaŭ značna, ale pišuć, što ŭžo chutka tak skakać to ŭwierch, to ŭniz jon pierastanie, bo amerykanski prezydent maje ŭžo canu jaho ŭstalić akančalna.

BB i źmiena Konstytucyi. Klub biespartyjnaha Bloku ŭžo daŭna pracuje nad prajektam źmieny polskaj Kanstytucyi. Woś-ža dachodziać čutki: prajekt heny miž inšym idzie da taho, kab urad tolki tady byŭ zmušany iści ŭ adstaŭku, kali jamu wyrazić swoj niedawier nia tolki Sojm, ale i Senat takža. Słowam, macujucca.

Narodnaja pazyka. Polski urad abwieściŭ narodnuju pazyku na 120 miljonaŭ. Sprawu hetu jak padahnali dy jak pacisnuli, dyk wycisnuli bolš 300 miljonaŭ. Dobra, što jšče jość z čaho wycisnuć. Dziwicca tolki treba, čamu heta pazyka zawiecca narodnaj, kali ŭ Polščy na 30 z haroj miljonaŭ nasielnictwa miljonaŭ jakich 18 palakoŭ, a rešta inšyja nacyjanalnaści, jak biełarusy, ukraincy, litwiny, niemcy, žydy i inš.

Kutok žartaŭ.

Čaho nia baču, tamu nia wieru.

Adzin čaławiek piarečyŭ isnawańniu Boha i ŭsio paŭtaraŭ: čaho nia baču, tamu nia wieru. Susied jahony na heta jamu adkazaŭ: — Škoda, što waspan nia maješ rozumu. — Jak heta? — zapytaŭsia toj. — Bo čaho nia baču, tamu nia wieru — adkazaŭ susied.

Zadumany prafesar.

Zadumany prafesar siadzić nad knihaj i nieciarpliwa adhaniaje nadajedliwuju muchu i kaža da žonki: — Zławi ty jaje i, nia robiačy jej ničoha błahoha, wypušči za wakno. Na heta kaža jamu žonka: — kali na dware došč lje. — Nu dyk daj jej moj parason — adkazaŭ zadumany prafesar.

Wydaŭ sakret.

Hość padčas abiedu da haspadaroŭ:

— Što za smačny abied, takoha jašče nikoli nia jeŭ!

Na heta synok haspadara:

— I my taksama!

Roznyja cikawaści.

Kataliki u Złuč. St. Ameryki. Pawodle najświažejšych abličeńniaŭ usich katalikoŭ u Złuč. St. Ameryki jość 20,268,403. Aznačaje heta, u paraŭnańni z minułym hodam, pryrost na 32,012 duš.

Jezuit siabram ŭ Mekcycy. a. Cuewas, jezuit, naznačany siabram meksykanskaj akademii mowaŭ, na sekcyi mowy hišpanskaj. Fakt naznačeńnia tam jezuity jość faktam niazwyčajnym.

Biskup astranomam. Biskup Dewoto, sufrahan Buenos Aires naznačany staršynioj hałoŭnaj rady arhientynskich astranomičnych obserwatoryjaŭ. Jość heta wiedamy wučony astranom.

Wilenskija nawiny.

Wyjezd u Rym J. E. Arcybiskupa. J. E. wilenski Arcybiskup 30.IX z pryčyny Światoha Hodu wyjechaŭ na niekatory čas u Rym. Na stancyju prawadžać Arcypastyra prybyło mnoha duchawienstwa i wiernych, byli takža pradstaŭniki ad uradu.

Skasawańnie ŭniwersyteckich katedraŭ. Z pryčyny kryzysu ŭ wilenskim uniwersytecie skasawali niekalki katedraŭ. Takim čynam niekalki prafesaroŭ pazbaŭleny pasady.

Ceny na hrošy. Apošnim časam za dalar płacili 5,70, a za załaty rubiel 4,75.

Patajnyja brawarki. U Wilenščynie za minuły miesiac wykryli 48 brawarkoŭ samahonki, 49 asob addali pad sud

Paštowaja skrynka.

Ks dr. J. R. Za 5 zł. dziakujem. Napišycie nam što cikawaje, čakajem!

Ks dr. J. T. Jak bačycie, pakrysie karystajem. Majem da Was prośbu, kab Wy na padobnyja i na rožnyja inšyja temy nam pisali dalej, ale kab karaciej.

N. W. Pytajecie ab „Беларускай Газэце" — sami bačycie, što ŭ jej, apračа nazowy, ničoha biełaruskaha i pryzwaitaha niama.

A. D. Atrymali, pieradali. Čakajem abiacanaha.

M. W. Radzim Wam zrabić tak, jak Wy dumajecie.

C. S. Pažadana, kab Wy zamiest wieršam prosta pisali wiestki, što ŭ Was čuwać.